

RDA-perusteet

Oulun ja Rovaniemen kirjastot (ym. Koha-kirjastot) 12.9.2017

Marja-Liisa Seppälä

Kuvailusääntöpalvelu

<https://www.kivi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu/RDA-webinaarit>

Esityksen sisältö

- Miksi RDA
- RDA uutena kuvailukokonaisuutena
  - Aineiston kuvailu
  - Toimijoiden kuvailu
  - Muu kuvailu
- RDA:n käyttöönotto ja kuvailun muutos
- RDA-tuki

Miksi RDA

RDA on

- aiempia kuvailusääntöjä **ekonomisempi** lähestymistapa kuvailuun:
  - Jokaiselle kuvailuun (tietueeseen) tallennettavalle kuvailuelementille (kentälle) on määritelty jokin tehtävä (funktio) tiedonhaun kannalta eli RDA-kuvailua tehdään vain tiedonhakijaa varten
  - RDA:n taustalla vaikuttava käsitelmä (FRBR) määrittelee kuvailuelementtien funktiot
- kuvailukokonaisuus, joka on jaettu kuvailutietojen **yhteistuotantoa** tukeviin osiin
  - RDA hienojakoisempi kuvailun osittaminen luo yhteistuotantomahdollisuuksia kirjaston ulkopuolisten tahojen, esim. museoiden ja arkistojen, kanssa

RDA:n tuki tiedonhauille

- RDA ohjaa tallentamaan kuvailutietoja, jotka auttavat aineistojen ja niihin liittyvien tekijöiden, paikkojen, aiheiden tms.:
  - löytämistä:
    - esim. tietyn aiheisen aineiston löytäminen asiasanan avulla
  - valitsemista:
    - esim. omaan käyttötarpeeseen sopivan aineiston valitseminen tallennetyyppitermin avulla
  - tunnistamista:
    - esim. tutun aineiston tunnistaminen nimekkeen avulla
  - käyttöön saamista:
    - esim. aineiston paikallistaminen kirjaston kokoelmatietojen avulla

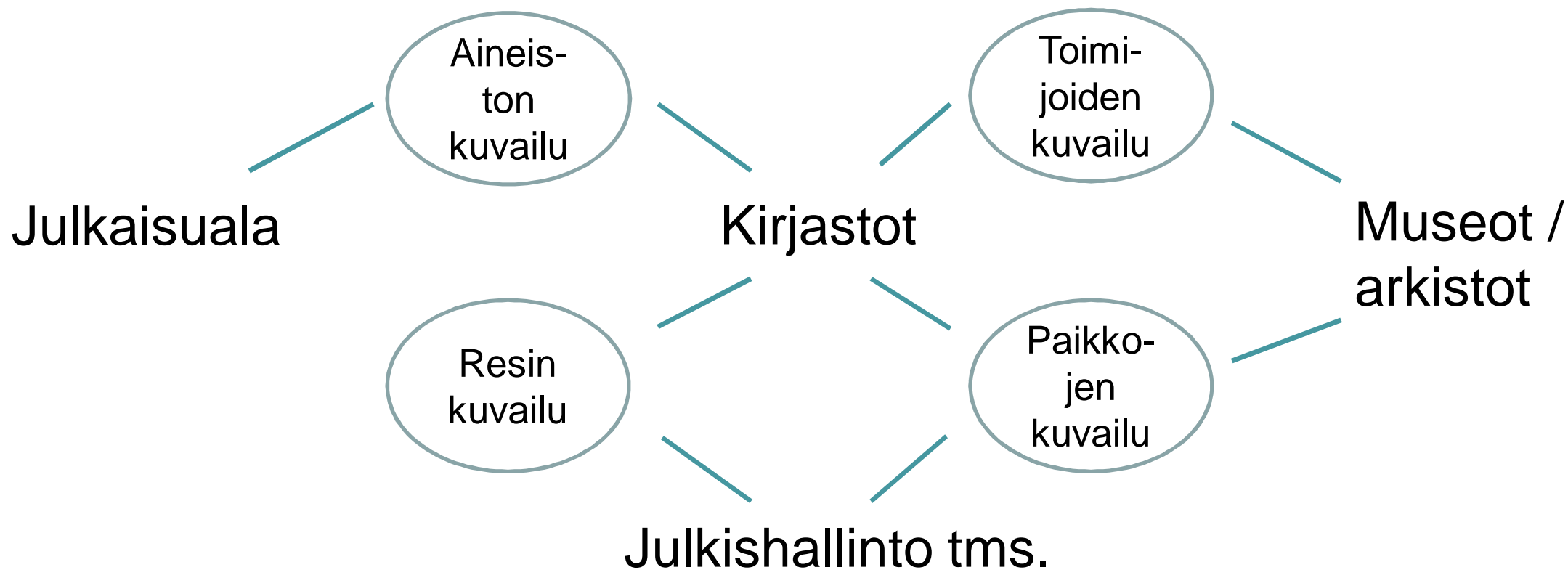
Tiedonhaun funktiot RDA-tekstissä

- Kuvailutietojen suhde tiedonhakuun on määritelty ns. yleisillä luvuissa
  - Luku 0: yleinen johdantoluku
  - Luvut 1, 5, 17 ja 24: yleisohjeet aineiston kuvailuun
  - Luvut 8, 18 ja 29 : yleisohjeet toimijoiden kuvailuun
  - Luvut 12, 23 ja 33: yleisohjeet muuhun kuvailuun (osa luvuista kesken)

RDA kuvailuyhteistyön lisääjänä

- RDA:n kuvailukokonaisuuden ja rakenteen tavoitteena tarjota muillekin metatiedon tuottajille kuin kirjastoille tarttumapintaa
  - RDA-tietoisuutta pyritään lisäämään muiden metatiedon tuottajien keskuudessa
- RDA:n yksityiskohtaisuus ja kansainvälisyys varmistavat kuvailutietojen laadun pitkälle tulevaisuuteen
  - RDA ei sovi niille, jotka haluavat kevyitä ja lyhytaikaisia metatietoratkaisuja

RDA-kuvailun yhteistuotantomahdollisuudet

RDA kuvailusääntönä

- RDA:n perustehtävänä on määritellä, mitä kuvailutietoja kohteesta tallennetaan
- RDA:n luonne:
  - Ei niin paljon ehdottomia sääntöjä vaan enemminkin kuvailun periaatteiden ja tarkoituksen avaamista
  - RDA sisältää monia vaihtoehtoisia ohjeita, joista kuvailija voi valita tilanteeseen sopivamman
  - Ei pakollisia elementtejä vaan *ydinelementtejä*
- Korvaa ISBD-kuvailusäännöt ja Hakutiedot-oppaan
  - Sisältää ohjeet sekä kuvailuun että hakutietojen muodostamiseen

RDA:n erot ISBD:hen

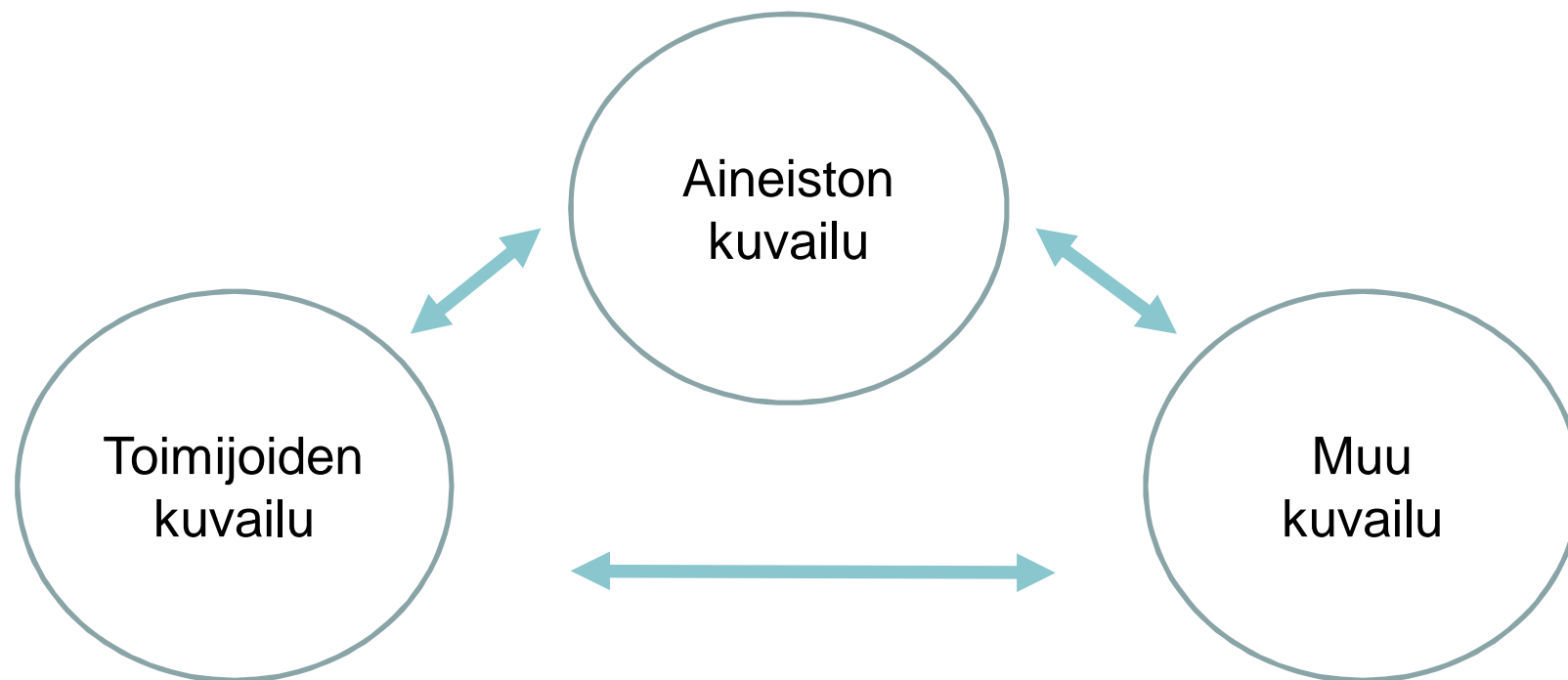
- RDA:ssa:
  - Tietoja otetaan enemmän aineistossa esiintyvässä muodossa, esim. julkaisutiedoissa
  - Lyhenteet avataan, latinalaisia termejä ei käytetä
  - Hakasulkeiden käyttöä vähennetty
  - Varianttinameke, tallennetyyppi, valmistus- ja tuotantotiedot uusina elementteinä
  - Sisältö- ja mediatyyppien termit eroavat hieman ISBD:n vastaavista
- ISBD:tä tarkempaa kuvailua, mm:
  - Vastuullisuudessa
  - Fyysisessä ulkoasussa
  - Julkaisu/tuotanto/jakelu/valmistustiedoissa

RDA:n erot ISBD:hen (2)

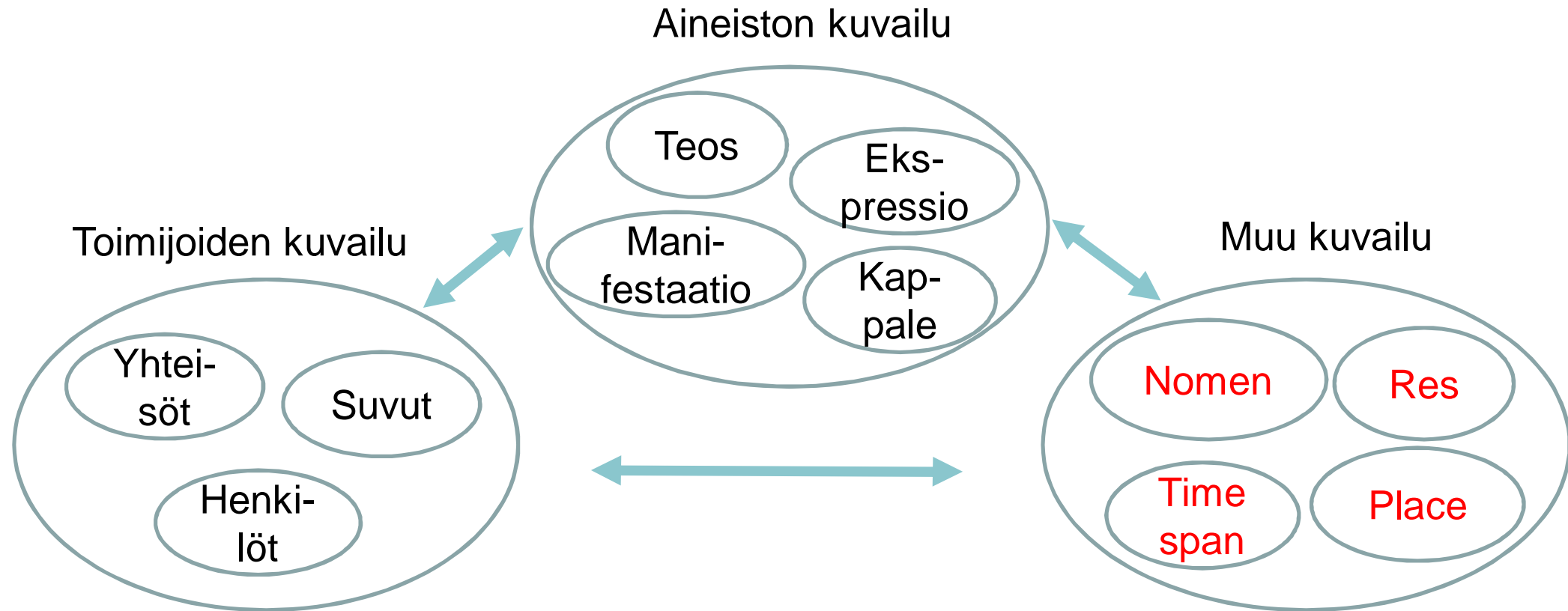
- Kuvailukokonaisuus muuttuu:
  - ISBD:ssä vain yksi kuvailun kohde: aineisto
  - RDA:ssa kolme kuvailun osa-aluetta ja jokaisella alueella useampia kuvailun kohteita (entiteettejä)

RDA uutena kuvailukokonaisuutena

RDA:n kuvailualueet

RDA-kuvailualueiden entiteetit

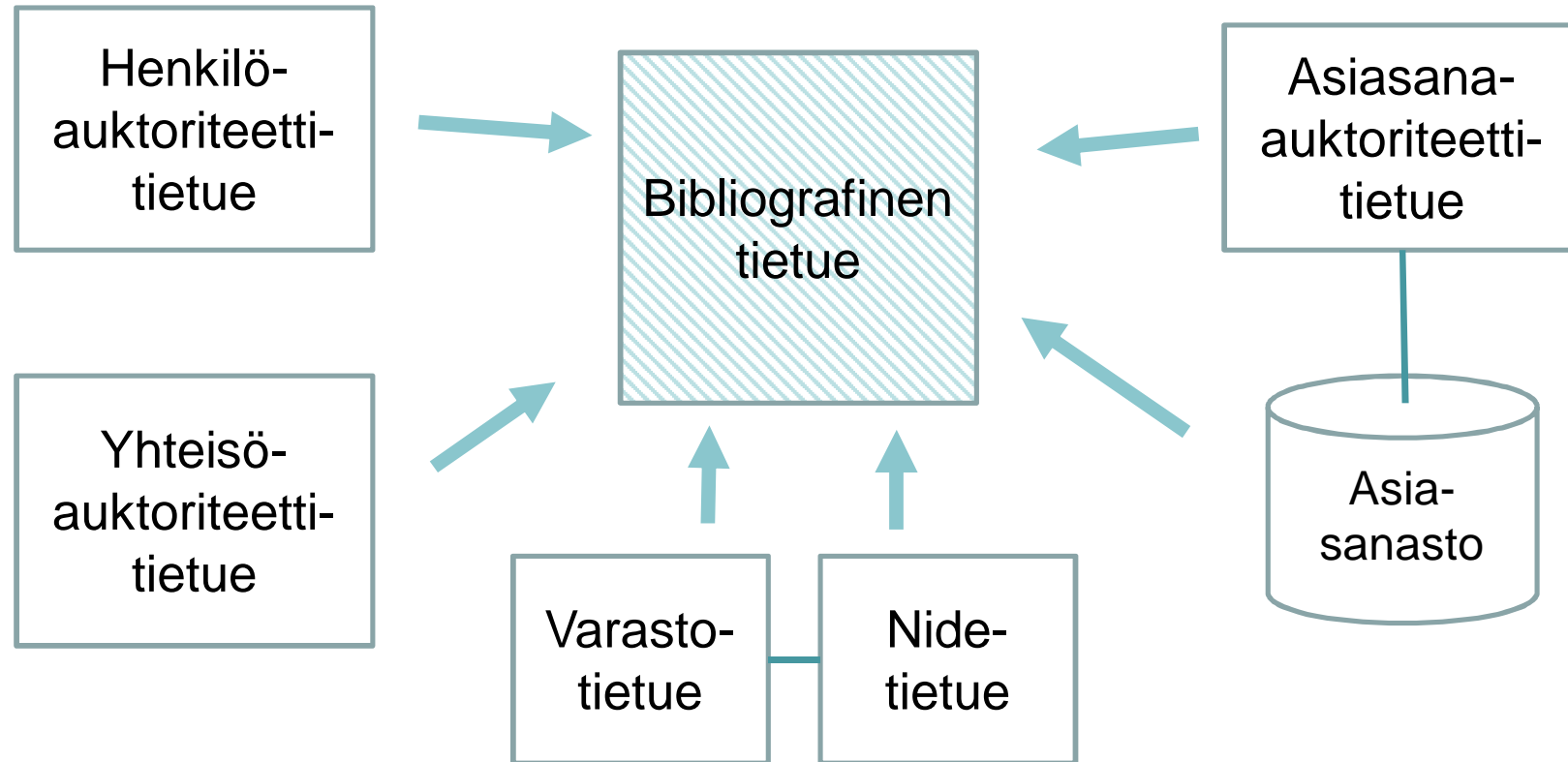

(Vuonna 2018 RDA:n sisällytettävät entiteetit)

RDA-kuvailun rakenne

- RDA-kuvailun uusi rakenne näkyy nyt vain itse RDA-tekstin rakenteessa RDA Toolkitissa
- Nykyisestä MARC 21 -tietuerakenteesta ei voida luopua ennen kuin tietojärjestelmät vaihdetaan uusiin
- RDA:n käyttöönotto toistaiseksi ei siis muuta kuvailun rakennetta, vaan noudatetaan edelleen MARC 21 -formaatin rakennetta

RDA MARC 21-formaatissa

RDA MARC 21-formaatissa (2)

- Bibliografinen tietue on kuvailun keskiössä
- Bibliografinen tietue sisältää:
  - Aineiston kuvailuelementtejä
  - Aineistoon liittyvien henkilöiden ja yhteisöjen tietoja
  - Aineiston aihetta kuvailevia asiasanoja, jotka on poimittu sanastoista/ontologioista tai asiasana-auktoriteettitietueista
  - Kirjaston kuvailu- ja aineistoprosesseihin liittyviä tietoja
  - Järjestelmälinkityksiä varasto- ja nidetietueisiin

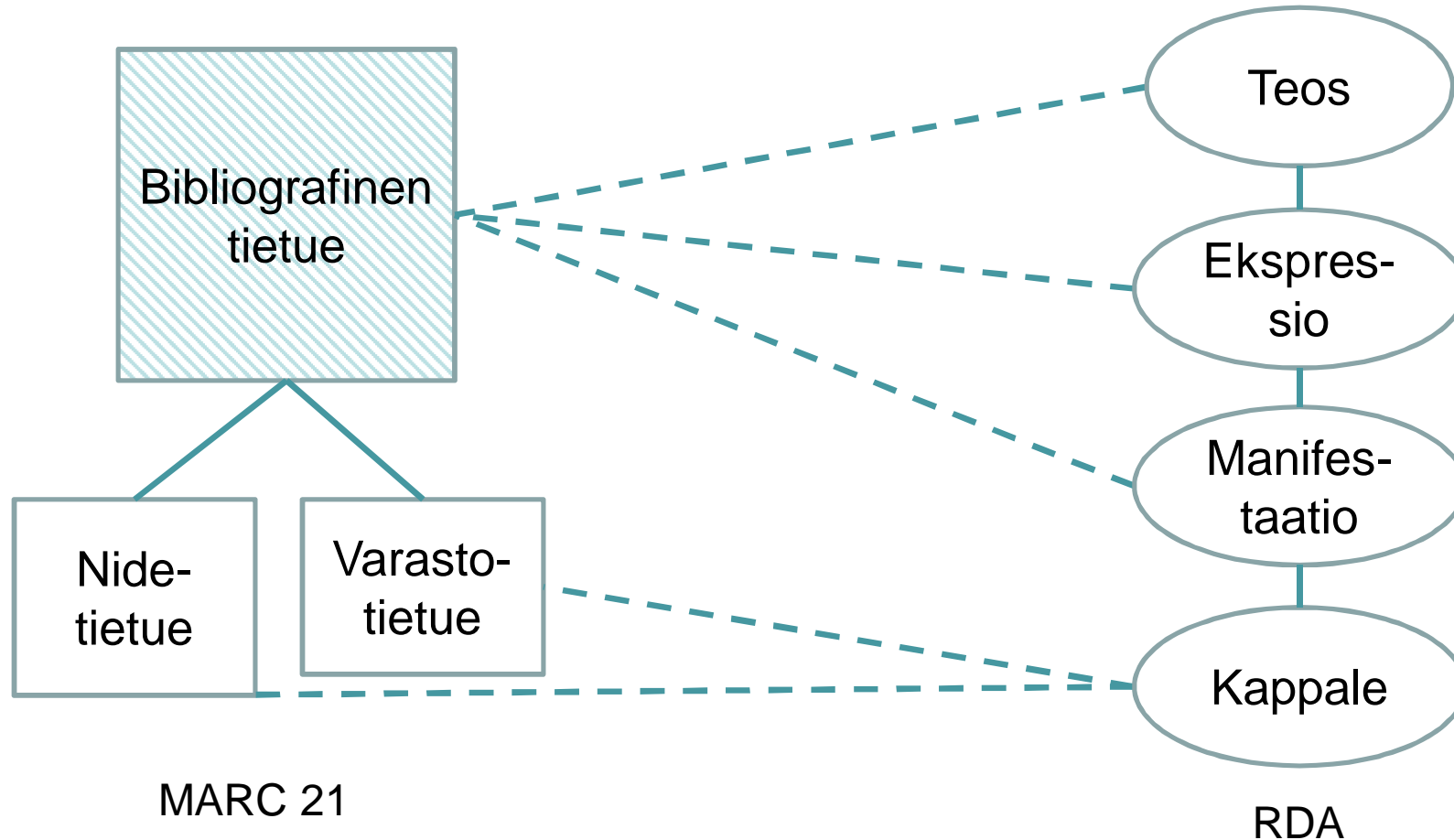
Ø RDA:n näkökulmasta bibliografinen tietue on sekasotku

Aineiston kuvailu

Aineiston kuvailu

- Aineiston kuvailu on pilkottu 4 osaan eli entiteettiin:
  - Teokseen (aineiston sisältö)
  - Ekspressioon (aineiston versio)
  - Manifestaatioon (aineiston julkaisumuoto)
  - Kappaleeseen (aineiston konkretisoituma)
- jotta samoja kuvailuelementtejä ei tarvitsisi toistaa eri kuvailuissa (kuten nyt MARC 21:ssä)
- jotta eri metatiedon tuottajat voisivat helpommin hyödyntää samoja kuvailutietokokonaisuuksia

Aineiston kuvailukokonaisuus

Teos – aineiston sisältö

- Kuvaa aineiston tiedollista ja taiteellista sisältöä
- Teoksen kuvailu sisältää elementtejä, jotka ovat yhteisiä aineiston eri esitysmuodoille ja ilmiasuille, esim.
  - Teoksen nimeke eli alkuperäinen teosnimeke on yhteinen eri kieliversioille:
    - esim. *Der Zauberberg* on yhteinen elementti *Taikavuori*-suomennokselle ja *Bergtagen*-ruotsinnokselle ja hakusana, joilla eri kieliset ja muotoiset aineistot löytyvät
  - Teoksen muoto pysyy samana aineiston painetussa ja verkkoversiossa:
    - esim. *romaani* on kaunokirjallisen teoksen muoto painettuna ja verkossa julkaistussa aineistossa

Ekspressio – aineiston versio

- Kuvaa aineiston sisällön ilmenemis- tai esiintymismuotoa
  - Kertoo, onko aineisto kuvaa, ääntä, tekstiä, tanssia tms.
- Ekspression kuvailu sisältää elementtejä, jotka ovat yhteisiä eri ilmi- ja julkaisuasuille esim.
  - Sisältötyyppi *puhe* on yhteinen ominaisuus CD-levylle ja tiedostona tallennetulle haastatteluaineistolle
  - Kieli *suomi* on yhteinen *Taikavuori*-romaanin painetulle ja äänikirjatallenteelle

Manifestaatio – aineiston julkaisumuoto

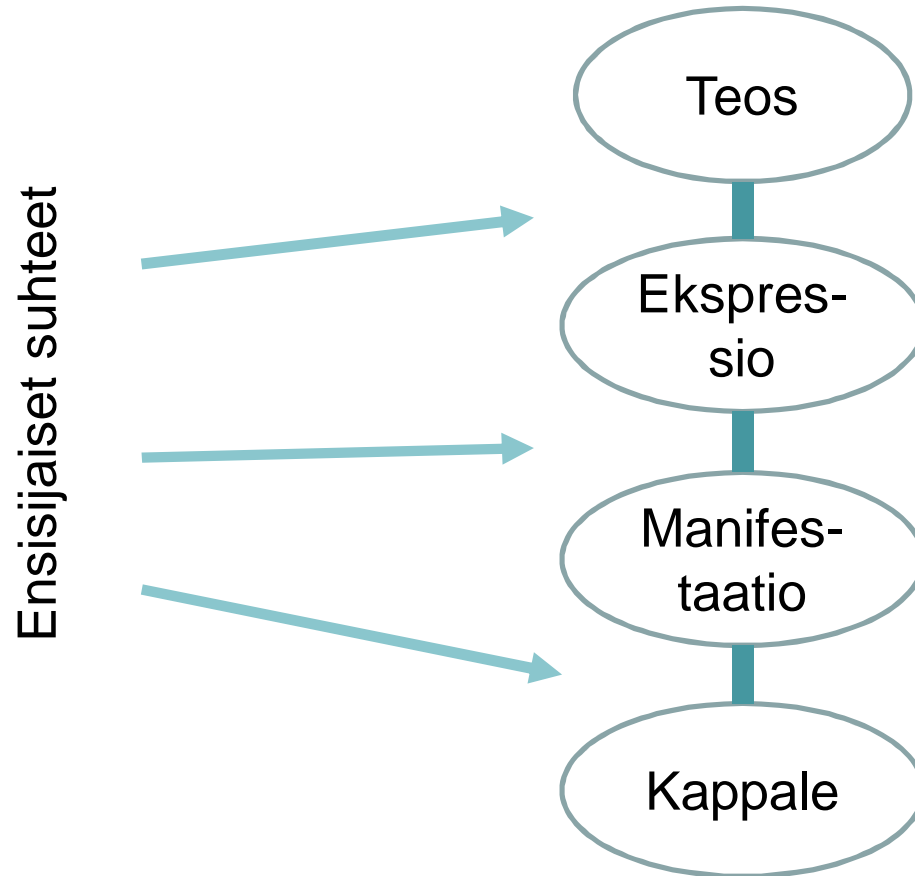
- Kuvaa ilmiasua, jossa aineisto on julkaistu
  - Kertoo, onko aineisto painetussa muodossa, verkossa tai tallenteella ja millä laitteilla aineisto on käytettävissä
- Manifestaation kuvailu sisältää elementtejä, jotka ovat yhteisiä kaikille aineistosta tuotetuille kappaleille, esim.
  - Tallennetyyppi *äänilevy* on yhteinen kirjaston kokoelmassa oleville *Taikavuori*-äänikirjatallenteen identtisille kappaleille
  - Päänimeke *Taikavuori* esiintyy kaikissa äänikirjatallenteen kappaleissa ja on kappaleille yhteinen manifestaatiotason elementti
  - Kustantaja, kustannuspaikka ja julkaisuaika ovat samat aineiston kaikissa kappaleissa

Kappale – aineiston konkretisoituma

- Kuvaa aineiston toteumaa, yksikköä
- Kappaleen kuvailuun sisältyy kirjastokohtaista tietoa
- Kertoo aineiston sijainnista (verkossa tai fyysisessä paikassa) ja käyttöehdoista, esim.
  - Käyttöehtofraasi: *Äänitteen käyttö sallittua vain tutkimus- ja opetustarkoitukseen kirjaston tiloissa*
  - Sijaintitieto: *Kansalliskokoelma: c017115*

Aineistoentiteettien väliset ensisijaiset suhteet

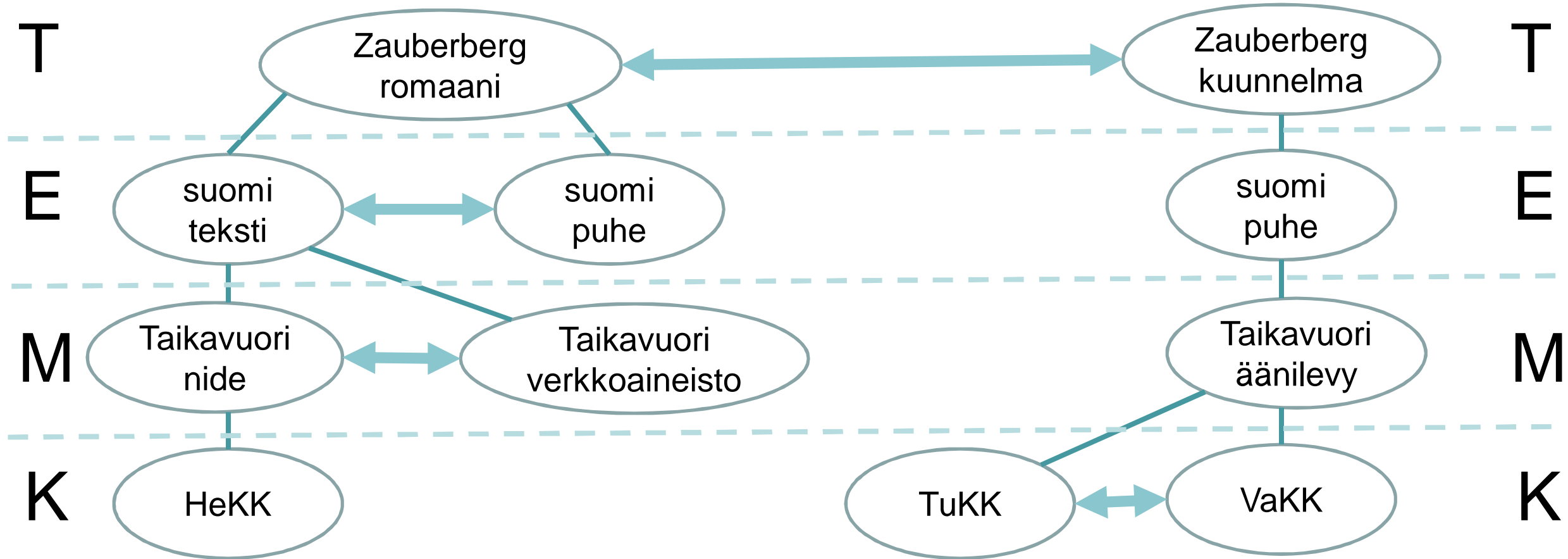

Ensisijaiset suhteet sitovat yhteen samaan kokonaisuuteen kuuluvat kuvailut

Kuvailut ovat riippuvaisia toisistaan, kuvailut puutteellisia ilman yhteen sitomista

Aineistoentiteettien väliset suhteet

muut kuin ensisijaiset

Aineiston kuvailuohjeet RDA:ssa

- RDA-sääntöteksti noudattaa entiteettirakennetta
- Aineiston kuvailuohjeet jakautuvat seuraaviin lukuihin:
  - Luvut 1-4: manifestaation ja kappaleen ominaisuuksien kuvailuohjeet
  - Luvut 5-7: teoksen ja ekspression ominaisuuksien kuvailuohjeet
  - Luku 17: aineistotentiteettien välisten suhteiden merkitsemisohjeet: ensisijaiset suhteet
  - Luvut 24-28: aineistotentiteettien välisten suhteiden merkitsemisohjeet: muut suhteet
  - Liite J: suhteissa käytettävät termit

Toimijoiden kuvailu

Toimijoiden RDA-kuvailu

- Toimijoiden eli henkilöiden, sukujen ja yhteisöjen RDA-kuvailussa vain vähän eroja aiempaan kuvailuun
  - Kuvailut tehdään edelleen nimiauktoriteetteihin
  - Suvut uutena kuvailun kohteena
  - RDA:ssa enemmän kuvailuohjeita kuin Hakutiedot-oppaassa, RDA-kuvailu lisää kuvailuelementtien määrää
  - Oleellista erottaa:
    - vastuullisuustiedot ja tekijäviittaukset toisistaan
    - teoksen ja ekspression tekijät toisistaan

Vastuullisuustiedot ja viittaukset tekijöihin

- Vastuullisuustiedot liittyvät aineiston kuvailuun ja tunnistamiseen, ei tekijyyden kuvailuun
  - MARC 21 –kentässä 245c
- Viittaukset aineiston kuvailusta tekijöihin kertovat aineiston tekijyyden
  - MARC 21 –kentissä 100/110/111 ja 700/710/711
  - Roolitermi (kentässä e) kertoo minkälainen suhde tekijällä on aineistoon
- Teostason ja ekspressiotason tekijöiden erottelu toisistaan on aiempaa tärkeämpää
  - Vaikuttaa tekijäviittauksen sijoittamiseen tietueeseen: joko kenttään 1XX tai 7XX

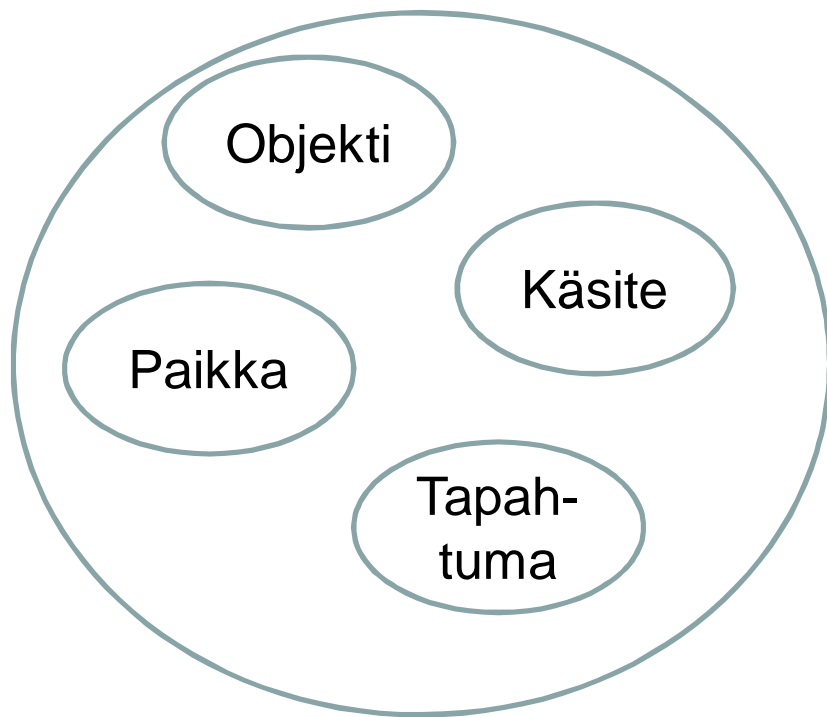
Toimijoiden kuvailuohjeet RDA:ssa

- Toimijoiden kuvailuohjeet jakautuvat seuraaviin lukuihin:
  - Luvut 8-11: Toimijoiden ominaisuuksien kuvailuohjeet
  - Luvut 18-22: Toimijoiden ja aineiston välisten suhteiden merkitsemisohjeet
  - Luvut 29-33: Toimijoiden keskinäisten suhteiden merkitsemisohjeet
  - Liite I: Toimija/aineisto-välisissä suhteissa käytettävät termit
  - Liite K: Toimijoiden välisissä suhteissa käytettävät termit

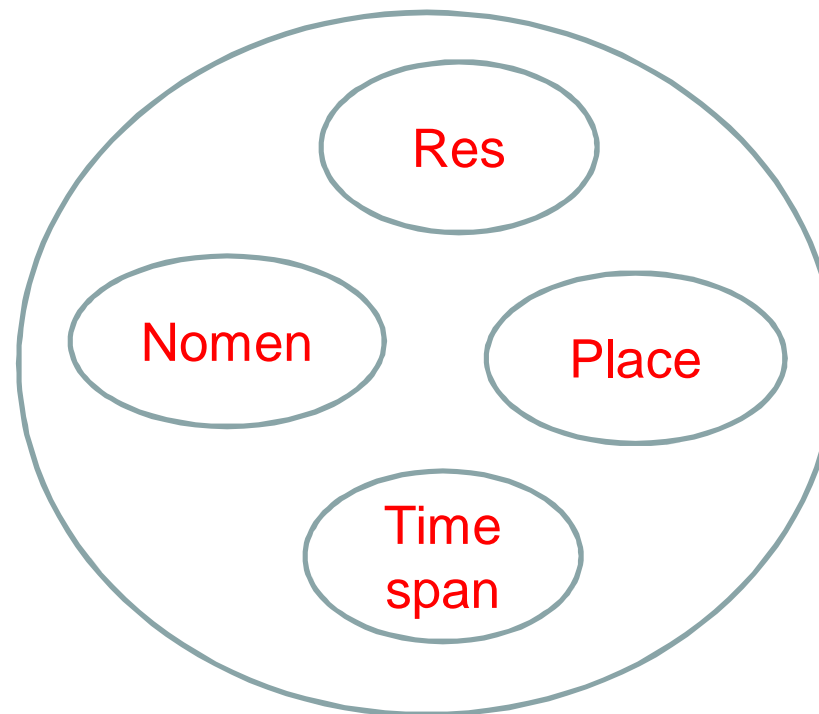
Muu kuvailu

Muu RDA-kuvailu

RDA nyt

RDA 2018-

Muu RDA-kuvailu

- RDA-tekstin rakenne muuttuu uuden käsittemallin (FRBR LRM) myötä 2018-
- Uusia entiteettejä:
  - Place: museot, arkistot ja muut tahot kiinnostuneita yhteistyöstä paikkojen kuvailussa
  - Time-span: auki vielä, miten ja millä tasolla aikaa kuvaillaan
  - Res: kaatoluokka, mikä tahansa kuvailun kohde, jota ei ole RDA:ssa jo määritelty
    - esim. asiasanan käsite, tapahtuma
  - Nomen: entiteetin nimen kuvailu, nomenin avulla yhteen nimeen liittyvien ominaisuuksien kuvailu helpottuu
    - esim. jos henkilöllä on useampi nimi (aiempi nimi, salanimi tms.) ja jos jokaiseen nimeen liittyy oma voimassaoloaika tms. ominaisuuksia

Sisällönkuvailu ja aiheen kuvailu

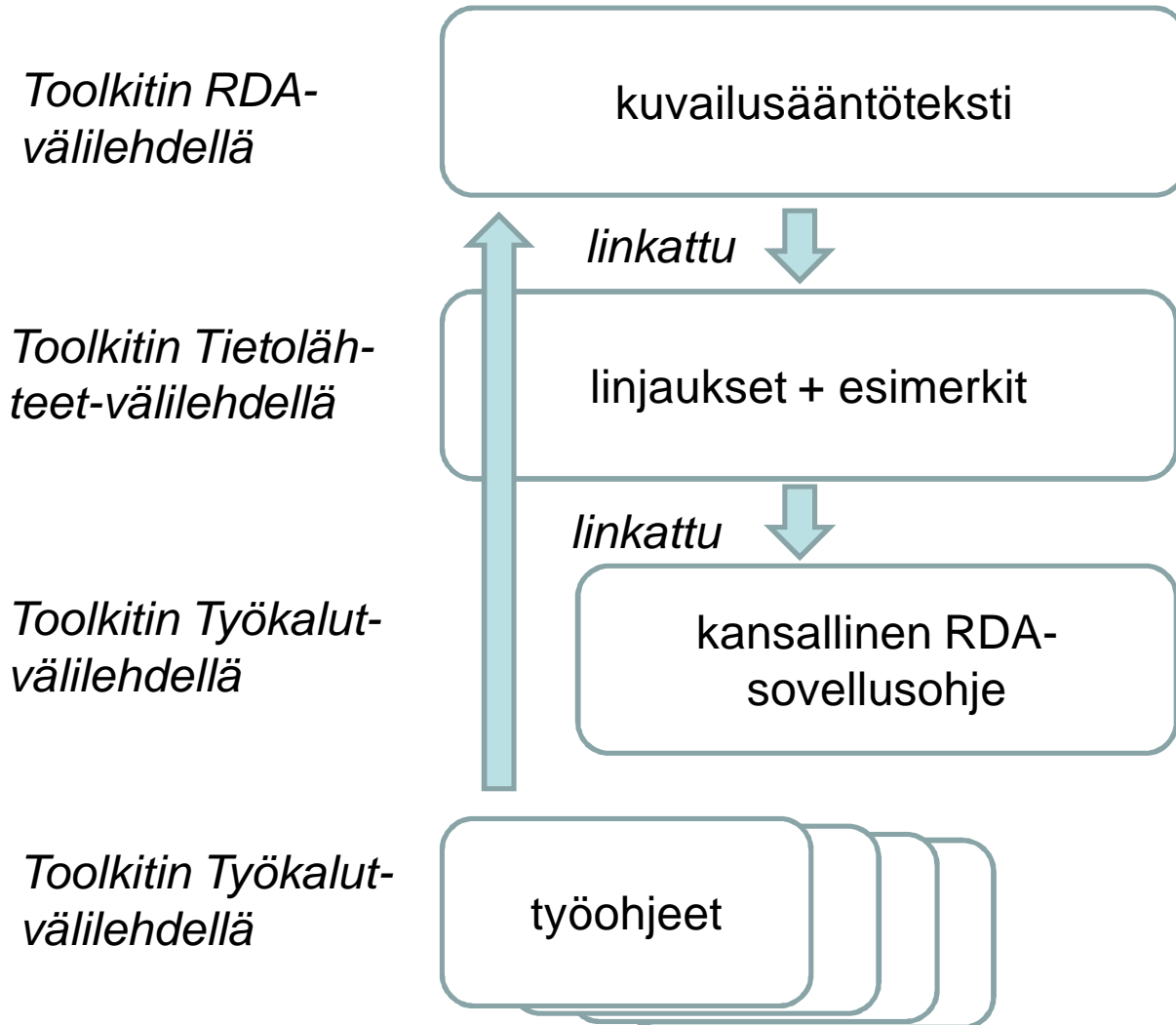
- Sisällönkuvailu on RDA:ssa viittauksen tekemistä teoksesta mihin tahansa entiteettiin, joka on teoksen aiheena
  - Viittauksen määrite osoittaa, että toinen entiteetti on teoksen aiheena
  - MARC 21: 6XX-kentät (paitsi ei 655-kenttä)
  - Luvussa 23 ja liitteessä M on määritelty aiheviittauksia (luvut täydentyvät vielä)
- Aiheen kuvailu:
  - Mikä tahansa entiteetti voi olla teoksen aiheena
  - RDA:ssa ei määritellä erikseen aihe-entiteettejä eikä siten ”aiheen kuvailua”
  - Aihekäsitteitä kuvataan tesauksissa ja ontologioissa
  - MARC 21: asiasana-auktoriteettitietue

Sisällön kuvaaminen

- Sisällön kuvaaminen (luku 7) tarkoittaa RDA:ssa muun kuin aiheeseen liittyvien ominaisuuksien tallentamista osana teoksen ja ekspression kuvailua
  - Esim. kohderyhmän, kuvituksen, musiikin keston tai kartta-aineiston koordinaattien merkitseminen
  - MARC 21: eri kiinteämittaiset ja vaihtuvamittaiset kentät

RDA-käyttöönotto ja kuvailun muutos

RDA-tekstiperhe RDA Toolkit -palvelussa

RDA-tekstin piirteitä

- Kuvailuelementit on käsitelty alaluvuissa
  - Pakollisuus
  - Pääsääntö
  - Vaihtoehto (vaatii linjauksen)
  - Valinnaiset lisäykset tai poisjättämiset
  - Poikkeukset
- Esimerkit
  - Vain jokaiseen elementtiin liittyen, ei tietue-esimerkkejä
- Runsaasti linkkejä luvusta toiseen
  - Kukin asia kerrottu tekstissä vain kerran

RDA-tekstien muutokset

- Muutoksia tulossa kansainväliseen tekstiin melko paljon joka vuosi
  - Suuri muutos vuonna 2018 RDA-tekstin rakenteeseen uuden käsitelmän myötä (FRBR LRM)
  - Teksti muuttuu ”teknisemmäksi”
  - RDA:ta muokataan jatkossa paremmin arkistoja ja museoita huomioivammaksi
- Muutoksilla vaikutus Suomeen:
  - Suomenoksessa muutokset näkyvät viiveellä: vuoden 2018 muutokset julkaistaan suomenkielisessä versiossa vuonna 2019

RDA:n käyttöönottilanne

- Anglo-amerikkalaisten maiden lisäksi RDA:n ovat käyttöönottaneet:
  - Saksankieliset maat
  - Suomi, Islanti (osittain), Tsekki (osittain), Hollanti (osittain)
- Lähivuosien aikana RDA:n tulevat ottamaan käyttöön:
  - Ruotsi, Tanska, Norja, Espanja
- Lähivuosien aikana RDA:ta eivät tule ottamaan käyttöön:
  - Ranska, Italia

Kuvailun muutoksen reunaehdot

- Nykyisestä tietuerakenteesta ei voida luopua ennen kuin tietojärjestelmät vaihdetaan uusiin
- RDA:n hyötyjä ei saada käyttöön nykyisen tietuerakenteen aikana:
  - Tiedonhauksen parempi tukeminen, ekonomisuus ja laajempi yhteistyö kuvailutuotannossa toteutuu MARC 21 -formaatin jälkeisessä tulevaisuudessa

RIMMF – kurkistus tulevaan

- RIMMF (RDA In Many Metadata Formats):
  - USAlaisen epäkaupallisen firman kehittämä visualisointityökalu RDA-kuvailuun
  - Antaa näkymän tulevaisuuden kuvailuympäristöön
  - ”Verkkolomake”, jossa listana RDA-elementit
  - Elementit entiteettien mukaisissa ”tietueissa”
  - Jokaisen elementin yhteydessä linkki RDA-kuvailuohjeiden ko. kohtaan
  - Käyttöliittymä on monikielinen
  - Verkkopohjaiseen välineeseen helppo integroida sanastoja, nimitietokantoja ja muita kuvailua helpottavia välineitä
    - Käytettävät termit ja ilmaukset löytyvät alavetovalikoista
    - Kuvailijan ei tarvitse käyttää kuin yhtä kuvailutyökalua

RIMMF-työpajat

- Eri maissa pidettyjen työpajojen tarkoituksena osoittaa mahdolliseksi RDA:n mukaisen kuvailutyökalun kehittämisen myös tuotantokäyttöön
- Kaupalliset järjestelmäkehittäjät eivät ole vielä kiinnostuneet vastaavanlaisen työkalun kehittämistä
- Suomessa ensimmäinen RIMMF-työpaja ”Kivi-athon” Aleksis Kiven Seitsemästä veljeksestä marraskuussa 2016
  - Osallistujat kuvailun kansallisista yhteistyöryhmistä (kuten Kumeasta) ja Kansalliskirjastosta
- Avoimia RIMMF-työpajoja järjestetään jatkossa vuosittain

Teoksen kuvailu RIMMF-ohjelmassa

Element Label	Text	RDA Rule	AAP
Work			
RIMMF identifier °	qpqrain00000073	no rule	
Authorized access point °	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä	6.27.1+	
Variant access point °	Seitsemän veljestä	6.27.4	
Variant access point °	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä	6.27.4	
Variant access point °	Seitsemän veljestä	6.27.4	
Source consulted	Seitsemän veljestä, 1870-1873	5.8+	
Title of the work		6.2	
Preferred title for the work	Seitsemän veljestä	6.2.2	☒
Variant title for the work	Seitsemän veljestä	6.2.3	
Date of work	1870-1873	6.4	☐
Subject relationship *	UDC: 894.541 -3	23.4	
Author *	Kivi, Aleksis, 1834-1872 <qpqrain00000058>	19.2+	☒
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn <qpqrain00000069>	17.5+	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Gallen-Kallela <qpqrain00000087>	17.5+	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Swedish. Warburton <qpqrain00000090>	17.5+	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Spoken word. Finnish. Jokinen <qpqrain00000093>	17.5+	
Subject relationship of *	Lyytikäinen, Pirjo. Vimman villityt pojat <qpqrain00000103>	23.4	
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish <qpqrain00000112>	17.5+	

Ekspression kuvailu RIMMF-ohjelmassa

Element Label	Text	RD A Rule	AAP
Expression			
RIMMF Identifier °	qpqrain00000069	no rule	
Authorized access point °	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn	6.27.3	
Source consulted	Seitsemän veljestä, 1870-1873	5.8	
Date of expression	1873	6.10+	☐
Content type	Text	6.9	☒
Language of expression	Finnish	6.11	☒
Other distinguishing characteristic of the expression	Cygnaeus	6.12	☒
Other distinguishing characteristic of the expression	Bergbom	6.12	☒
Other distinguishing characteristic of the expression	Krohn	6.12	☒
Work expressed	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä <qpqrain00000073>	17.6+	☒
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. 1870[-1873]. Volume <qpqrain00000068>	17.9+	
Writer of preface »	Cygnaeus, Fredrik, 1807-1881 <qpqrain00000070>	20.2+	
Writer of preface »	Bergbom, Kaarlo <qpqrain00000071>	20.2+	
Writer of preface »	Krohn, Julius, 1835-1888 <qpqrain00000072>	20.2+	

Manifestaation kuvailu RIMMF-ohjelmassa

Element Label	Text	RDA Rule	AAP
Manifestation			
RIMMF identifier °	qpqrain00000068	no rule	
Composite key °	Seitsemän weljestä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. 1870[-1873]. Volume		
Title		2.3	
Title proper	Seitsemän weljestä	2.3.2	☒
Statement of responsibility		2.4	
Statement of responsibility relating to title proper	tehnyt A. Kiwi	2.4.2	
Publication statement		2.8	
Place of publication	Helsinki	2.8.2	☐
Publisher's name	Suomalaisen kirjallisuuden seura	2.8.4	☒
Date of publication	1870[-1873]	2.8.6	☒
Manufacture statement		2.10	
Manufacturer's name	J. Simelius'en perillisten kirjapainossa	2.10.4	
Mode of issuance	multipart monograph	2.13	☐
Media type	unmediated	3.2	☐
Carrier type	volume	3.3	☒
Extent statement †	6 volumes (XI, 333 pages)	3.4	☐
Number of units †	6	3.4.1.3	
Type of unit (text) ×	volumes	3.4.5	☐
Number of subunits †	XI, 333	3.4.1.7	
Type of subunit (text) ×	pages	3.4.5	
Dimensions	19 cm	3.5	☐
Expression manifested	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn <qpqrain00000069>	17.1+	

Yhden teoksen kuvailukokonaisuus

Relationship tree for: "Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä"

Relationship	Heading	
Work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä	☐
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Cygnaeus. Bergbom. Krohn	☐
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. Suomalaisen kirjallisuuden seura. 1870[-1873]. Volume	☐
Writer of preface	Cygnaeus, Fredrik, 1807-1881	☐
Writer of preface	Bergbom, Kaarlo	☐
Writer of preface	Krohn, Julius, 1835-1888	☐
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish. Gallen-Kallela	☐
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä : kertomus. Yrjö Weilin. 1908. Volume	☐
Illustrator	Gallen-Kallela, Akseli, 1865-1931	☐
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Swedish. Warburton	☐
Manifestation of expression	Sju bröder. Atlantis. 1987. Volume	☐
Translator	Warburton, Thomas	☐
Writer of preface	Warburton, Thomas	☐
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Spoken word. Finnish. Jokinen	☐
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. WSOY. 2008. Audio disc	☐
Narrator	Jokinen, Ahti, 1944-	☐
Expression of work	Kivi, Aleksis, 1834-1872. Seitsemän veljestä. Text. Finnish	☐
Manifestation of expression	Seitsemän veljestä. Gummerus. 2010. Online resource	☐
Author	Kivi, Aleksis, 1834-1872	☐
Subject relationship of	Lyytikäinen, Pirjo. Vimmän villityt pojat	☐

Remove entity coloring De-dupe

To use this form to delete records, launch it from the EI

12:57

RDA-tuki

RDA-ohjaus Suomessa

- Kansalliskirjaston Kuvailusääntöpalvelun tehtäviin kuuluu kuvailun kansainvälisissä standardeissa tapahtuvien muutosten jalkauttaminen Suomeen
  - Toimii viestinviejänä Suomen kirjastoverkon ja kansainvälisten verkostojen välillä
- Kuvailun kansalliset yhteistyöryhmät toimivat aktiivisesti muutosten jalkautusprosessissa ja muodostavat kuvailun asiantuntijaverkoston rungon
  - Kuvailustandardiryhmä on standardien käsittelyn ensimmäinen pysäkki, se myös hyväksyy Suomesta ulospäin lähtevät muutosehdotukset
  - Kumea, Luumu, Sisällönkuvailuryhmä ja vastaavat ryhmät konkretisoivat muutosta tarkempien ohjeistusten ja esimerkkien kautta sekä tekevät muutosehdotuksia

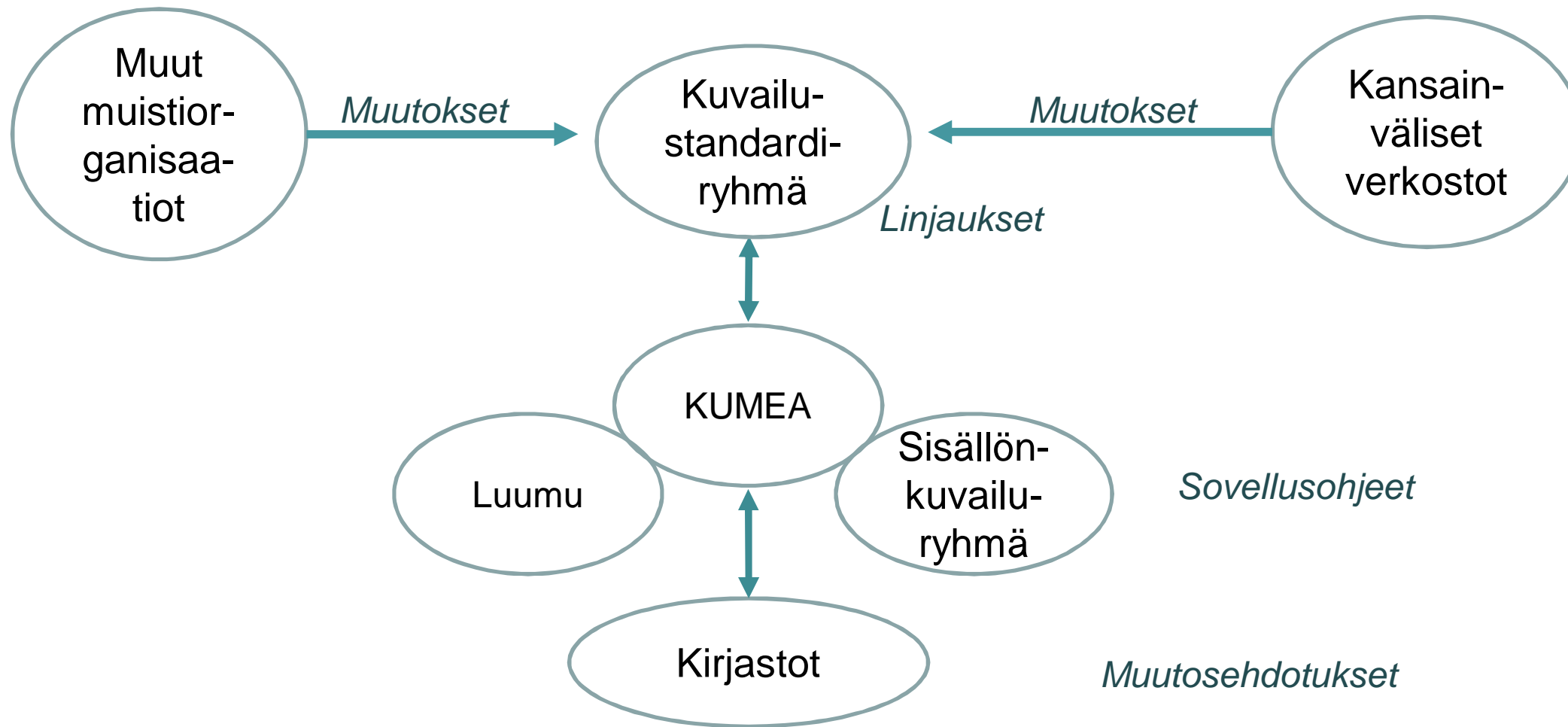
Kansalliskirjaston palvelut

- Kansalliskirjaston Kuvailusääntöpalvelu:
  - kuvailusaannot-posti@helsinki.fi
  - Antaa neuvontaa erityisesti niissä kuvailutapauksissa, jotka ”venyttävät standardin soveltamisen rajoja” tai jotka liittyvät RDA:n rakenteeseen, filosofiaan tai periaatteisiin
  - Käsittelee pyynnöt RDA-tekstin, -linjausten ja -esimerkkien muuttamiseksi
  - Vastaa RDA:n käyttöönottoon ja kansainväliseen kehittämiseen liittyviin kysymyksiin
- Kansalliskirjaston Kansallisbibliografiapalvelu:
  - fennica-posti@helsinki.fi ja viola-posti@helsinki.fi
  - Viestii omista ratkaisuistaan RDA:n soveltamisessa kuvailutapauksiin

Kansalliset ryhmät tukiverkostonä

- Kumea ja muut kuvailustandardien soveltamisryhmät:
  - kumea-posti@helsinki.fi
  - luumu-posti@helsinki.fi
  - siskuvailu-lista@helsinki.fi
  - Neuvovat RDA:n soveltamisessa kuvailutapauksiin ja kuvailun tallennusformaattiratkaisuissa
  - Vastaavat tallennusformaattipohjaisesta ja erityisalueiden (esim. musiikin) ohjeistamisesta
  - Ryhmien kirjastosektoreiden edustajat viestivät kuvailun muutoksista omille sektoreilleen
- Kuvailustandardiryhmä koordinoi RDA-muutoksia Suomessa
  - Googleta ”kuvailustandardiryhmä”

Kuvailuryhmät kuvailun muutoksessa

RDA-perehtyminen

- Koulutusaineistot löytyvät Kuvailusääntöpalvelun sivuilta (googleta *Kuvailusääntöpalvelu*)
  - Koulutusesitykset vanhenevat nopeasti RDA:n päivittymisen myötä
- Linkkejä keskeisiin RDA-ohjeistuksiin:
  - <https://www.kiwi.fi/display/Kuvailusaantopalvelu/Ohjeet+RDA>
  - Mm. RDA:n määrittelemät ydinelementit ja suomalaisten kirjastojen linjaamat lisäydinelementit on lueteltu *Kansallisen RDA-sovellusohjeen* lopussa (myös tähän tulossa muutoksia)

Kysymyksiä ja kommentteja?

marja-liisa.seppala@helsinki.fi